

ΟΔΗΓΙΕΣ

ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2019/713 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 17ης Απριλίου 2019

για την καταπολέμηση της απάτης και της πλαστογραφίας μέσω πληρωμής πλην των μετρητών και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2001/413/ΔΕΥ του Συμβουλίου

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 83 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η απάτη και η πλαστογραφία μέσω πληρωμής πλην των μετρητών συνιστούν απειλές για την ασφάλεια, καθώς αντιπροσωπεύουν πηγή εισοδήματος για το οργανωμένο έγκλημα και συνεπώς επιτρέπουν την ανάπτυξη άλλων εγκληματικών δραστηριοτήτων, όπως η τρομοκρατία, η παράνομη διακίνηση ναρκωτικών ουσιών και η εμπορία ανθρώπων.
- (2) Η απάτη και η πλαστογραφία μέσω πληρωμής πλην των μετρητών αποτελούν επίσης εμπόδιο στην ψηφιακή ενιαία αγορά, διότι διαβρώνουν την εμπιστοσύνη των καταναλωτών και προκαλούν άμεσες οικονομικές ζημιές.
- (3) Η απόφαση-πλαίσιο 2001/413/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽³⁾ είναι ανάγκη να επικαιροποιηθεί και να συμπληρωθεί, έτσι ώστε να συμπεριλάβει επιπλέον διατάξεις σχετικές με αδικήματα, ιδίως όσον αφορά τη σχετική με υπολογιστές απάτη, και σχετικές με ποινές, την πρόληψη, τη συνδρομή των θυμάτων και τη διασυνοριακή συνεργασία.
- (4) Τα σημαντικά κενά και οι διαφορές στους νόμους των κρατών μελών στους τομείς της απάτης και της πλαστογραφίας μέσω πληρωμής πλην των μετρητών μπορούν να εμποδίσουν την πρόληψη, τον εντοπισμό και την επιβολή κυρώσεων για τα εγκλήματα αυτού του είδους, καθώς και άλλα σοβαρά και οργανωμένα εγκλήματα που συνδέονται με τα προηγούμενα και διευκολύνονται από αυτά, και καθιστούν την αστυνομική και δικαστική συνεργασία περίπλοκη και επομένως λιγότερο αποτελεσματική, με επιπτώσεις στην ασφάλεια.
- (5) Η απάτη και η πλαστογραφία μέσω πληρωμής πλην των μετρητών έχουν σημαντική διασυνοριακή διάσταση που οξύνεται λόγω της αυξανόμενης ψηφιακής συνιστώσας, γεγονός που καθιστά επιτακτική την ανάγκη να καταβληθούν μεγαλύτερες προσπάθειες για την προσέγγιση της ποινικής νομοθεσίας στους τομείς της απάτης και της πλαστογραφίας μέσω πληρωμής πλην των μετρητών.
- (6) Τα τελευταία χρόνια σημειώθηκε όχι μόνο αλματώδης ανάπτυξη της ψηφιακής οικονομίας, αλλά και διάδοση της καινοτομίας σε πολλούς τομείς, συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογιών πληρωμών. Οι νέες τεχνολογίες πληρωμών περιλαμβάνουν τη χρήση νέων μέσων πληρωμής, τα οποία, ενώ προσφέρουν νέες δυνατότητες στους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις, αυξάνουν επίσης τις δυνατότητες απάτης. Επομένως, το νομικό πλαίσιο οφείλει να παρακολουθεί τις εν λόγω τεχνολογικές εξελίξεις, βάσει μιας τεχνολογικά ουδέτερης προσέγγισης.

⁽¹⁾ ΕΕ C 197 της 8.6.2018, σ. 24.

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 13ης Μαρτίου 2019 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 9ης Απριλίου 2019.

⁽³⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2001/413/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 2001, για την καταπολέμηση της απάτης και της πλαστογραφίας που αφορούν τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών (ΕΕ L 149 της 2.6.2001, σ. 1).

- (7) Η απάτη όχι μόνο χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση εγκληματικών ομάδων, αλλά περιορίζει και την ανάπτυξη της ψηφιακής ενιαίας αγοράς και κάνει τους πολίτες διστακτικούς απέναντι στις επιγραμμικές αγορές.
- (8) Είναι σημαντικό να υπάρχουν κοινοί ορισμοί στους τομείς της απάτης και της πλαστογραφίας μέσω πληρωμής πλην των μετρητών, ώστε να διασφαλίζεται ότι η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται ενιαία από τα κράτη μέλη και να διευκολύνεται η ανταλλαγή πληροφοριών και η συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών. Οι ορισμοί θα πρέπει να καλύπτουν νέους τύπους μέσω πληρωμής πλην των μετρητών που επιτρέπουν μεταφορές ηλεκτρονικού χρήματος και εικονικών νομισμάτων. Ο ορισμός των μέσω πληρωμής πλην των μετρητών θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι ένα μέσο πληρωμής πλην των μετρητών μπορεί να αποτελείται από διαφορετικά αλληλεξαρτώμενα στοιχεία, για παράδειγμα μια εφαρμογή πληρωμών μέσω κινητής συσκευής και τη σχετική άδεια (π.χ. κωδικό πρόσβασης). Όταν στην παρούσα οδηγία χρησιμοποιείται η έννοια του μέσου πληρωμής πλην μετρητών, θα πρέπει να θεωρείται ότι το μέσο επιτρέπει στον κάτοχο ή χρήστη του μέσου να πραγματοποιήσει όντως μεταφορά χρημάτων ή νομισματικής αξίας ή να κινήσει εντολή πληρωμής. Για παράδειγμα, η παράνομη απόκτηση μιας εφαρμογής πληρωμών μέσω κινητών συσκευών χωρίς την απαραίτητη άδεια δεν θα πρέπει να θεωρείται παράνομη απόκτηση μέσου πληρωμής πλην μετρητών, καθώς δεν επιτρέπει στον χρήστη να μεταφέρει όντως χρήματα ή νομισματική αξία.
- (9) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να ισχύει για μέσα πληρωμής πλην των μετρητών μόνο στον βαθμό που αφορά τη λειτουργία πληρωμής του μέσου.
- (10) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να καλύπτει τα εικονικά νομίσματα μόνο στον βαθμό που μπορούν να χρησιμοποιούνται ευρέως για πληρωμές. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προτρέπονται να διασφαλίσουν ότι το εθνικό τους δίκαιο παρέχει στα μελλοντικά τους νομίσματα εικονικής φύσης που εκδίδονται από τις κεντρικές τους τράπεζες ή άλλες δημόσιες αρχές το ίδιο επίπεδο προστασίας έναντι της απάτης με τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών εν γένει. Τα ψηφιακά πορτοφόλια που επιτρέπουν τη μεταφορά εικονικών νομισμάτων θα πρέπει να καλύπτονται από την παρούσα οδηγία στον ίδιο βαθμό με τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών. Ο ορισμός του όρου «ψηφιακά μέσα συναλλαγής» θα πρέπει να συνιστά αναγνώριση του ότι τα ψηφιακά πορτοφόλια για μεταφορά εικονικών νομισμάτων μπορούν να έχουν, αλλά όχι απαραίτητα, τα χαρακτηριστικά ενός μέσου πληρωμής και δεν θα πρέπει να διευρύνει τον ορισμό του μέσου πληρωμής.
- (11) Η αποστολή πλαστών τιμολογίων για την απόκτηση διαπιστευτηρίων πληρωμών θα πρέπει να θεωρείται απόπειρα παράνομης ιδιοποίησης εντός του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.
- (12) Η χρήση του ποινικού δικαίου για την παροχή νομικής προστασίας πρωτίστως στα μέσα πληρωμής τα οποία είναι εφοδιασμένα με ειδικές μορφές προστασίας κατά της απομίμησης ή της δόλιας χρήσης έχει ως στόχο να ενθαρρύνει τους αρμόδιους φορείς να προβλέπουν αυτές τις ειδικές μορφές προστασίας στα μέσα πληρωμής που εκδίδουν.
- (13) Για την προστασία των μέσω πληρωμής πλην των μετρητών κατά της απάτης και της πλαστογραφίας, απαιτούνται ουσιαστικά και αποτελεσματικά μέτρα ποινικού δικαίου. Ιδίως, είναι αναγκαία η κοινή αντιμετώπιση από το ποινικό δίκαιο όσον αφορά τα συστατικά στοιχεία αξιόποινων πράξεων που συμβάλλουν ή διευκολύνουν τη δόλια χρήση των μέσω πληρωμής πλην των μετρητών. Πράξεις όπως η συλλογή και κατοχή μέσω πληρωμής με σκοπό την απάτη, μέσω, π.χ., ηλεκτρονικού «ψαρέματος», αντιγραφής δεδομένων κάρτας ή κατεύθυνσης ή ανακατεύθυνσης των χρηστών υπηρεσιών πληρωμής σε ψευδεπίγραφους ιστότοπους, και η διανομή τους, π.χ. μέσω της πώλησης πληροφοριών πιστωτικών καρτών στο διαδίκτυο, θα πρέπει επομένως να συνιστά αυτοτελές ποινικό αδίκημα χωρίς να απαιτείται να γίνει πράγματι δόλια χρήση των μέσω πληρωμής πλην των μετρητών. Συνεπώς, αυτή η εγκληματική συμπεριφορά θα πρέπει να καλύπτει περιπτώσεις, όπου η κατοχή, προμήθεια ή διανομή δεν οδηγεί κατ' ανάγκη σε δόλια χρήση τέτοιων μέσω πληρωμής. Ωστόσο, όταν η παρούσα οδηγία ποινικοποιεί τη νομή ή την κατοχή, δεν θα πρέπει να ποινικοποιεί την απλή παράλειψη. Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να τιμωρεί τη νόμιμη χρήση ενός μέσου πληρωμής, μεταξύ άλλων και σε σχέση με την παροχή καινοτόμων υπηρεσιών πληρωμών, όπως οι υπηρεσίες που αναπτύσσονται γενικά από εταιρείες χρηματοπιστωτικής τεχνολογίας («fintech»).
- (14) Όσον αφορά τα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία, η έννοια της πρόθεσης ισχύει για όλα τα στοιχεία που συνιστούν τα ποινικά αυτά αδικήματα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Η εκ πρόθεσης τέλεση μιας πράξης, καθώς και η τυχόν γνώση ή ο σκοπός που απαιτούνται ως στοιχεία του αδικήματος, είναι δυνατόν να συνάγονται από αντικειμενικές, πραγματικές περιστάσεις. Τα ποινικά αδικήματα για τα οποία δεν απαιτείται πρόθεση θα πρέπει να μην καλύπτονται από την παρούσα οδηγία.
- (15) Η παρούσα οδηγία αναφέρεται σε κλασικές μορφές συμπεριφοράς, όπως απάτη, πλαστογραφία, κλοπή και παράνομη ιδιοποίηση που είχαν ήδη διαμορφωθεί από το εθνικό δίκαιο πριν την ψηφιακή εποχή. Επομένως, η επέκταση του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας στα άυλα μέσα πληρωμής συνεπάγεται τον καθορισμό αντίστοιχων αξιόποινων πράξεων στο ψηφιακό περιβάλλον, προκειμένου να συμπληρωθεί και να ενισχυθεί η οδηγία 2013/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*). Η παράνομη απόκτηση άυλων μέσω πληρωμής πλην των μετρητών θα πρέπει να συνιστά ποινικό αδίκημα, τουλάχιστον όταν εμπλέκεται σε αυτήν η διάπραξη ενός από τα αδικήματα που

(*) Οδηγία 2013/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Αυγούστου 2013, για τις επιθέσεις κατά συστημάτων πληροφοριών και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσου 2005/222/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 218 της 14.8.2013, σ. 8).

αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 6 της οδηγίας 2013/40/ΕΕ ή η υπεξαίρεση ενός άυλου μέσου πληρωμής πλην των μετρητών. Ως «υπεξαίρεση» θα πρέπει να νοείται η πράξη προσώπου στο οποίο έχουν εμπιστευτεί άυλο μέσο πληρωμής πλην των μετρητών και το οποίο εν γνώσει του χρησιμοποιεί το μέσο προς όφελος του ίδιου ή τρίτου, χωρίς να έχει σχετικό δικαίωμα. Η προμήθεια για δόλια χρήση ενός τέτοιου μέσου που αποκτήθηκε παράνομα θα πρέπει να τιμωρείται, χωρίς να είναι απαραίτητο να προσδιορισθούν όλα τα πραγματικά στοιχεία της παράνομης απόκτησης και χωρίς να απαιτείται προηγούμενη ή ταυτόχρονη καταδίκη για το κύριο αδίκημα που οδήγησε στην παράνομη απόκτηση.

- (16) Η παρούσα οδηγία αναφέρεται επίσης στα εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη διάπραξη των αδικημάτων που αναφέρονται σε αυτήν. Λόγω της ανάγκης να αποφεύγεται η ποινικοποίηση όταν τέτοια εργαλεία δημιουργούνται και διατίθενται στην αγορά για νόμιμους σκοπούς και, παρ' ότι θα μπορούσαν να χρησιμοποιούνται για τη διάπραξη ποινικών αδικημάτων, ως εκ τούτου δεν συνιστούν απειλή καθεαυτά, η ποινικοποίηση θα πρέπει να περιορίζεται στα εργαλεία που έχουν πρωτίστως σχεδιαστεί ή ειδικά προσαρμοστεί με σκοπό τη διάπραξη των αδικημάτων που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία.
- (17) Οι κυρώσεις και οι ποινές για την απάτη και την πλαστογραφία μέσω πληρωμής πλην των μετρητών θα πρέπει να είναι ουσιαστικές, αναλογικές και αποτρεπτικές σε όλη την Ένωση. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την εξαιρέτικη και την επιβολή ποινών και την εκτέλεση κυρώσεων σύμφωνα με τις περιστάσεις της υπόθεσης και τους γενικούς κανόνες του εθνικού ποινικού δικαίου.
- (18) Δεδομένου ότι η παρούσα οδηγία προβλέπει στοιχειώδεις κανόνες, τα κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να θεσπίζουν ή να διατηρούν αυστηρότερους ποινικούς κανόνες όσον αφορά την απάτη και την πλαστογραφία μέσω πληρωμής πλην των μετρητών, μεταξύ άλλων δίνοντας ευρύτερο ορισμό των αδικημάτων.
- (19) Είναι σκόπιμο να προβλέπονται πιο αυστηρές ποινές όταν το έγκλημα διαπράττεται στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης, όπως ορίζεται στην απόφαση-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽⁵⁾. Τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να υποχρεούνται να προβλέπουν ειδικές επιβαρυντικές περιστάσεις όταν το εθνικό δικαίο προβλέπει διακριτά ποινικά αδικήματα και τούτο μπορεί να οδηγήσει σε σοβαρότερες κυρώσεις. Όταν ένα αδίκημα που αναφέρεται στην παρούσα οδηγία έχει τελεστεί, από το ίδιο πρόσωπο, σε συνδυασμό με άλλο αδίκημα που αναφέρεται στην παρούσα οδηγία και ένα από τα εν λόγω αδικήματα εκ των πραγμάτων συνιστά απαραίτητο στοιχείο του άλλου, ένα κράτος μέλος μπορεί, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του εθνικού δικαίου, να προβλέπει ότι η πράξη αυτή θεωρείται επιβαρυντική κατάσταση για το κύριο αδίκημα.
- (20) Οι κανόνες δικαιοδοσίας θα πρέπει να εγγώνονται την αποτελεσματική δίωξη των αδικημάτων που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία. Σε γενικές γραμμές, τα αδικήματα αντιμετωπίζονται καλύτερα από το σύστημα ποινικής δικαιοσύνης της χώρας στην οποία διαπράττονται. Συνεπώς, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να θεμελιώσει δικαιοδοσία όσον αφορά τα αδικήματα που διαπράττονται στο έδαφός του και τα αδικήματα που διαπράττονται από υπηκόους του. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να θεμελιώσουν δικαιοδοσία όσον αφορά τα αδικήματα που προκαλούν ζημία στο έδαφος τους. Προτρέπονται εντόνως να το πράξουν.
- (21) Υπενθυμίζοντας τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την απόφαση-πλαίσιο 2009/948/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽⁶⁾ και την απόφαση 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽⁷⁾, καλούνται οι αρμόδιες αρχές να χρησιμοποιούν, σε περιπτώσεις σύγκρουσης δικαιοδοσίας, τη δυνατότητα να διεξάγουν απευθείας διαβουλεύσεις με τη βοήθεια του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης (Eurojust).
- (22) Δεδομένης της ανάγκης για ειδικά εργαλεία για την αποτελεσματική διερεύνηση της απάτης και της πλαστογραφίας μέσω πληρωμής πλην των μετρητών και της σημασίας τους για την αποτελεσματική διεθνή συνεργασία μεταξύ εθνικών αρχών, οι αρμόδιες αρχές όλων των κρατών μελών θα πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους τα ερευνητικά εργαλεία που συνήθως χρησιμοποιούνται για υποθέσεις οργανωμένου εγκλήματος ή άλλες σοβαρές μορφές εγκληματικότητας, εάν και στον βαθμό που η χρήση των εργαλείων αυτών είναι κατάλληλη και ανάλογη της φύσης και της σοβαρότητας των αδικημάτων όπως ορίζονται στο εθνικό δικαίο. Επιπλέον, οι αρχές επιβολής του νόμου και οι λοιπές αρμόδιες αρχές θα πρέπει να έχουν έγκαιρη πρόσβαση στις πληροφορίες που χρειάζονται ώστε να ερευνούν και να διώκουν τα αδικήματα που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία. Τα κράτη μέλη παροτρύνονται να διαθέσουν στις αρμόδιες αρχές το αναγκαίο ανθρώπινο δυναμικό και τους ανάλογους οικονομικούς πόρους, προκειμένου αυτές να μπορούν να διερευνούν και να διώκουν αποτελεσματικά τα αδικήματα που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία.

⁽⁵⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ L 300 της 11.11.2008, σ. 42).

⁽⁶⁾ Απόφαση πλαίσιο 2009/948/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για την πρόληψη και τον διακανονισμό συγκρούσεων δικαιοδοσίας σε ποινικές υποθέσεις (ΕΕ L 328 της 15.12.2009, σ. 42).

⁽⁷⁾ Απόφαση 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2002, σχετικά με τη σύσταση της Eurojust προκειμένου να ενισχυθεί η καταπολέμηση των σοβαρών μορφών εγκλήματος (ΕΕ L 63 της 6.3.2002, σ. 1).

- (23) Οι εθνικές αρχές που διερευνούν ή διώκουν τα αδικήματα που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να εξουσιοδοτούνται να συνεργάζονται με άλλες εθνικές αρχές στο εσωτερικό του ίδιου κράτους μέλους και με τους ομολόγους τους στα άλλα κράτη μέλη.
- (24) Σε πολλές περιπτώσεις, εγκληματικές δραστηριότητες εμπλέκονται σε συμβάντα που θα πρέπει να κοινοποιούνται στις σχετικές εθνικές αρμόδιες αρχές βάσει της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁸⁾. Μπορεί να υπάρχουν υπόνοιες για την εγκληματική φύση των εν λόγω συμβάντων, ακόμη και αν υπάρχουν ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία για ποινικό αδίκημα σε εκείνο το στάδιο. Σε αυτό το πλαίσιο, οι σχετικοί φορείς βασικών υπηρεσιών και οι πάροχοι ψηφιακών υπηρεσιών θα πρέπει να προτρέπονται να κοινοποιούν στις αρχές επιβολής του νόμου τις αναφορές που απαιτούνται βάσει της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148, έτσι ώστε να υπάρχει ουσιαστική και ολοκληρωμένη αντίδραση και να διευκολύνεται ο καταλογισμός των πράξεων και η λογοδοσία των δραστών. Πιο συγκεκριμένα, για να υπάρχει ένα ασφαλές, προστατευμένο και ανθεκτικότερο περιβάλλον απαιτείται η συστηματική αναφορά των ύποπτων συμβάντων σοβαρής εγκληματικής φύσης στις αρχές επιβολής του νόμου. Επιπλέον, κατά περίπτωση, οι ομάδες αντιμετώπισης περιστατικών ασφαλείας σε υπολογιστές, οι οποίες έχουν οριστεί βάσει της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148, θα πρέπει να συμμετέχουν στις έρευνες των αρχών επιβολής του νόμου, με σκοπό την παροχή πληροφοριών, εφόσον κρίνεται σκόπιμο σε εθνικό επίπεδο, καθώς και για την παροχή της εμπειρογνομωσύνης τους όσον αφορά τα συστήματα πληροφοριών.
- (25) Τα μείζονα συμβάντα ασφαλείας, όπως αναφέρονται στην οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁹⁾, ενδέχεται να έχουν εγκληματική προέλευση. Κατά περίπτωση, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να προτρέπονται να κοινοποιούν στις αρχές επιβολής του νόμου τις αναφορές που οφείλουν να υποβάλλουν στην αρμόδια αρχή του δικού τους κράτους μέλους σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2015/2366.
- (26) Υπάρχουν πολλά μέσα και μηχανισμοί στο επίπεδο της Ένωσης που διευκολύνουν την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εθνικών αρχών επιβολής του νόμου για την έρευνα και τη δίωξη εγκλημάτων. Για να διευκολυνθεί και να επιταχυνθεί η συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών επιβολής του νόμου και να εξασφαλισθεί ότι τα εν λόγω μέσα και μηχανισμοί αξιοποιούνται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να ενισχύσει τη σημασία των επιχειρησιακών σημείων επαφής που έχουν θεσπιστεί με την απόφαση-πλαίσιο 2001/413/ΔΕΥ. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να δύνανται να αποφασίσουν να χρησιμοποιήσουν το υφιστάμενο δίκτυο επιχειρησιακών σημείων επαφής, όπως αυτό που θεσπίζεται στην οδηγία 2013/40/ΕΕ. Τα σημεία επαφής θα πρέπει να παρέχουν ουσιαστική βοήθεια, διευκολύνοντας π.χ. την ανταλλαγή χρησίων πληροφοριών και την παροχή τεχνικών συμβουλών ή νομικών πληροφοριών. Για να διασφαλισθεί η ομαλή λειτουργία του δικτύου, κάθε σημείο επαφής θα πρέπει να είναι σε θέση να επικοινωνεί γρήγορα με το σημείο επαφής άλλου κράτους μέλους. Δεδομένης της σημαντικής διασυννοριακής διάστασης των εγκλημάτων που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία και ιδίως της ασταθούς φύσης του ηλεκτρονικού αποδεικτικού υλικού, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να ανταποκρίνονται ταχέως στα επείγοντα αιτήματα που προέρχονται από το δίκτυο και να παρέχουν απάντηση εντός οκτώ ωρών. Σε κατεπείγουσες και σοβαρές περιπτώσεις, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενημερώνουν τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ).
- (27) Η αναφορά εγκλημάτων χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση στις δημόσιες αρχές έχει μεγάλη σημασία για την καταπολέμηση της απάτης και της πλαστογραφίας μέσω πληρωμής πλην των μετρητών, καθώς συχνά η αναφορά αυτή αποτελεί το σημείο εκκίνησης ποινικών ερευνών. Θα πρέπει συνεπώς να ληφθούν μέτρα ενθάρρυνσης των φυσικών και νομικών προσώπων, ιδίως των χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων, να αναφέρουν τα αδικήματα στις αρχές επιβολής του νόμου και τις δικαστικές αρχές. Τα εν λόγω μέτρα μπορεί να βασίζονται σε διάφορες μορφές δράσης, συμπεριλαμβανομένων των νομοθετικών πράξεων που περιέχουν υποχρεώσεις αναφοράς σε περίπτωση υπονοιών για τη διάπραξη απάτης, ή σε μη νομοθετικές δράσεις, όπως η δημιουργία ή η υποστήριξη οργανώσεων ή μηχανισμών που ευνοούν την ανταλλαγή πληροφοριών ή ενισχύουν την ευαισθητοποίηση. Οποιοδήποτε μέτρο που συνεπάγεται επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα φυσικών προσώπων θα πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁰⁾. Ειδικότερα, κάθε διαβίβαση πληροφοριών για την πρόληψη και την καταπολέμηση αδικημάτων που σχετίζονται με την απάτη και την πλαστογραφία μέσω πληρωμής πλην των μετρητών θα πρέπει να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στον εν λόγω κανονισμό, ιδίως με τους νόμιμους λόγους επεξεργασίας.
- (28) Για να διευκολυνθεί η έγκαιρη και άμεση αναφορά εγκλημάτων, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογήσει προσεκτικά τη δημιουργία αποτελεσματικών επιγραμμικών συστημάτων αναφοράς των περιστατικών απάτης από τα κράτη μέλη, με τυποποιημένα υποδείγματα υποβολής αναφορών σε επίπεδο Ένωσης. Τα συστήματα αυτά θα μπορούσαν να διευκολύνουν την αναφορά των περιστατικών απάτης που δεν αφορά μετρητά, η οποία συχνά πραγματοποιείται επιγραμμικά, ενισχύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τη στήριξη των θυμάτων, τον εντοπισμό και την ανάλυση των κυβερνοαπειλών και το έργο και τη διασυννοριακή συνεργασία των εθνικών αρμόδιων αρχών.

⁽⁸⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 2016, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο ασφαλείας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση (ΕΕ L 194 της 19.7.2016, σ. 1).

⁽⁹⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και την κατάργηση της οδηγίας 2007/64/ΕΚ (ΕΕ L 337 της 23.12.2015, σ. 35).

⁽¹⁰⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

- (29) Τα αδικήματα που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία είναι συχνά διασυνοριακής φύσεως. Ως εκ τούτου, η αντιμετώπιση αυτών των αδικημάτων βασίζεται στη στενή συνεργασία μεταξύ κρατών μελών. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να διασφαλίζουν, στο μέτρο που ενδείκνυται, την αποτελεσματική εφαρμογή των μέσων αμοιβαίας αναγνώρισης και δικαστικής συνδρομής όσον αφορά τα αδικήματα που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία.
- (30) Η έρευνα και η δίωξη όλων των ειδών απάτης και πλαστογραφίας μέσω πληρωμής πλην των μετρητών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν μικρά χρηματικά ποσά, είναι ιδιαίτερα σημαντικές για την αποτελεσματική καταπολέμησή τους. Οι υποχρεώσεις αναφοράς, η ανταλλαγή πληροφοριών και οι στατιστικές εκθέσεις συνιστούν αποτελεσματικούς τρόπους εντοπισμού δόλιων δραστηριοτήτων, ιδίως παρόμοιων δραστηριοτήτων που αφορούν μικρά χρηματικά ποσά όταν εξετάζονται ξεχωριστά.
- (31) Η απάτη και η πλαστογραφία μέσω πληρωμής πλην των μετρητών ενδέχεται να έχουν σοβαρές οικονομικές και μη οικονομικές συνέπειες για τα θύματα τους. Όταν η απάτη αυτή διαπράττεται, για παράδειγμα, με την κλοπή ταυτότητας, οι συνέπειές της συχνά επιδεινώνονται λόγω της δυσφήμισης και της επαγγελματικής ζημίας, της υποβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας ενός ατόμου και της σοβαρής ηθικής βλάβης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν μέτρα συνδρομής, στήριξης και προστασίας, με στόχο τον μετριασμό αυτών των συνεπειών.
- (32) Μπορεί συχνά να περάσει πολύς χρόνος προτού ανακαλύψουν τα θύματα ότι έχουν υποστεί ζημία από αδικήματα απάτης και πλαστογραφίας. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου θα μπορούσε να επισυμβεί σειρά από αλληλοσυνδεόμενα αδικήματα, με αποτέλεσμα να επιδεινωθούν οι αρνητικές συνέπειες για τα θύματα.
- (33) Τα φυσικά πρόσωπα τα οποία πέφτουν θύματα απάτης που αφορά τα μέσα πληρωμής πλην των μετρητών έχουν τα δικαιώματα που τους παρέχει η οδηγία 2012/29/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίζουν μέτρα συνδρομής και στήριξης προς αυτά τα θύματα τα οποία να εμπνέονται από τα μέτρα που απαιτούνται από την εν λόγω οδηγία αλλά να ανταποκρίνονται πιο άμεσα στις ειδικές ανάγκες των θυμάτων απάτης που συνδέονται με την κλοπή ταυτότητας. Στα εν λόγω μέτρα θα πρέπει να περιλαμβάνονται, ιδίως, η παροχή καταλόγου ειδικευμένων ιδρυμάτων που να καλύπτει τις διάφορες πτυχές του εγκλήματος που συνδέεται με την υποκλοπή ταυτότητας και τη στήριξη των θυμάτων, εξειδικευμένη ψυχολογική υποστήριξη και παροχή συμβουλών σχετικά με οικονομικά, πρακτικά και νομικά ζητήματα, καθώς και βοήθεια για την επίτευξη της αποζημίωσης που προβλέπεται για τις περιπτώσεις αυτές. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να ενθαρρύνονται να συγκροτήσουν ένα ενιαίο εθνικό εργαλείο επιγραμμικής πληροφόρησης με σκοπό τη διευκόλυνση της πρόσβασης στα μέτρα συνδρομής και στήριξης των θυμάτων. Θα πρέπει επίσης να παρέχονται ειδικές πληροφορίες και συμβουλές σχετικά με την προστασία από τις αρνητικές συνέπειες των εγκλημάτων αυτών και στα νομικά πρόσωπα.
- (34) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να προβλέπει το δικαίωμα των νομικών προσώπων να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, σχετικά με τις διαδικασίες υποβολής καταγγελιών. Το δικαίωμα αυτό είναι αναγκαίο ιδίως για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και θα πρέπει να συμβάλει στη δημιουργία ευνοϊκότερου επιχειρηματικού περιβάλλοντος για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Τα φυσικά πρόσωπα τυγχάνουν ήδη αυτού του δικαιώματος βάσει της οδηγίας 2012/29/ΕΕ.
- (35) Τα κράτη μέλη, επικουρούμενα από την Επιτροπή, θα πρέπει να θεσπίσουν ή να ενισχύσουν την πολιτική τους για την πρόληψη της απάτης και της πλαστογραφίας μέσω πληρωμής πλην των μετρητών και να λάβουν μέτρα μείωσης του κινδύνου τέτοιων αδικημάτων με εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης. Σε αυτό το πλαίσιο, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να αναπτύξουν και να επικαιροποιούν μόνιμο επιγραμμικό εργαλείο ευαισθητοποίησης με πρακτικά παραδείγματα δόλιων πρακτικών, σε κατανοητό μορφότυπο. Το εν λόγω εργαλείο θα μπορούσε να συνδέεται με το ένα ενιαίο εθνικό εργαλείο επιγραμμικής πληροφόρησης για θύματα ή να αποτελεί μέρος αυτού. Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν επίσης να αναπτύξουν ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα. Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις ανάγκες και τα συμφέροντα των ευάλωτων ατόμων. Παροτρύνονται τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν επαρκή χρηματοδότηση για τις εκστρατείες αυτές.
- (36) Είναι αναγκαία η συλλογή στατιστικών στοιχείων σχετικά με την απάτη και την πλαστογραφία μέσω πληρωμής πλην των μετρητών. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποχρεούνται να διασφαλίζουν ότι υπάρχει κατάλληλο σύστημα καταγραφής, παραγωγής και παροχής των υπαρχόντων στατιστικών στοιχείων για τα αδικήματα που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία.
- (37) Η παρούσα οδηγία έχει ως στόχο να τροποποιήσει και να επεκτείνει τις διατάξεις της απόφασης-πλαίσιο 2001/413/ΔΕΥ. Δεδομένου ότι οι τροποποιήσεις που πρέπει να επέλθουν είναι σημαντικές ως προς τον αριθμό και τη φύση τους, θα πρέπει, για λόγους σαφήνειας, να αντικατασταθεί εξολοκλήρου η απόφαση-πλαίσιο 2001/413/ΔΕΥ για τα κράτη μέλη που δεσμεύονται από την παρούσα οδηγία.

⁽¹⁾ Οδηγία 2012/29/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων της εγκληματικότητας και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2001/220/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 57).

- (38) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, που προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, τα εν λόγω κράτη μέλη δεν συμμετέχουν στη θέσπιση της παρούσας οδηγίας και δεν δεσμεύονται από αυτήν ούτε υπόκεινται στην εφαρμογή της.
- (39) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 σχετικά με τη θέση της Δανίας, που προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, η Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπιση της παρούσας οδηγίας και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στη εφαρμογή της.
- (40) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η υπαγωγή της απάτης και της πλαστογραφίας μέσω πληρωμής πλην των μετρητών σε ουσιαστικές, αναλογικές και αποτρεπτικές ποινικές κυρώσεις και η βελτίωση και ενθάρρυνση της διασυνοριακής συνεργασίας τόσο μεταξύ των αρμόδιων αρχών, όσο και μεταξύ φυσικών και νομικών προσώπων και αρμόδιων αρχών, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη αλλά μπορούν, λόγω της κλίμακας και των συνεπειών τους, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να εγκρίνει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας όπως ορίζεται στο άρθρο 5 ΣΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, που ορίζεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των εν λόγω στόχων.
- (41) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ειδικότερα από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ άλλων το δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια, τον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, την προστασία των προσωπικών δεδομένων, την ελευθερία επαγγέλματος και το δικαίωμα στην εργασία, την επιχειρηματική ελευθερία, το δικαίωμα ιδιοκτησίας, το δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής και αμερόληπτης δίκης, το τεκμήριο αθωότητας και το δικαίωμα υπεράσπισης, τις αρχές της νομιμότητας και αναλογικότητας των ποινικών αδικημάτων και ποινών, καθώς και το δικαίωμα του προσώπου να μην δικάζεται ή να μην τιμωρείται ποινικά δύο φορές για το ίδιο ποινικό αδίκημα. Η παρούσα οδηγία αποσκοπεί στην εξασφάλιση του πλήρους σεβασμού των ως άνω δικαιωμάτων και αρχών και θα πρέπει να εφαρμόζεται αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΤΙΤΛΟΣ I

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Η παρούσα οδηγία θεσπίζει στοιχειώδεις κανόνες σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και κυρώσεων στους τομείς της απάτης και της πλαστογραφίας μέσω πληρωμής πλην των μετρητών. Διευκολύνει την πρόληψη των αδικημάτων αυτών και την παροχή συνδρομής και στήριξης των θυμάτων.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «μέσο πληρωμής πλην των μετρητών»: άυλος ή υλικός προστατευμένος μηχανισμός, αντικείμενο ή αρχείο, ή συνδυασμός τους, εκτός από το νόμιμο νόμισμα, ο οποίος επιτρέπει, μόνος του ή σε συνδυασμό με διαδικασία ή σειρά διαδικασιών, στον κάτοχο ή στον χρήστη του να μεταφέρει χρήματα ή νομισματική αξία, μεταξύ άλλων μέσω ψηφιακών μέσων συναλλαγής,
- β) «προστατευμένος μηχανισμός, αντικείμενο ή αρχείο»: μηχανισμός, αντικείμενο ή αρχείο που προστατεύεται από την απομίμηση ή δόλια χρήση, για παράδειγμα μέσω σχεδιασμού, κωδικοποίησης ή υπογραφής,
- γ) «ψηφιακό μέσο συναλλαγής»: κάθε μορφή ηλεκτρονικού χρήματος όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 2 της οδηγίας 2009/110/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹²⁾ ή εικονικό νόμισμα,

⁽¹²⁾ Οδηγία 2009/110/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για την ανάληψη, άσκηση και προληπτική εποπτεία της δραστηριότητας ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος, την τροποποίηση των οδηγιών 2005/60/ΕΚ και 2006/48/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2000/46/ΕΚ (ΕΕ L 267 της 10.10.2009, σ. 7).

- δ) «εικονικό νόμισμα»: ψηφιακή αναπαράσταση αξίας η οποία δεν εκδίδεται από κεντρική τράπεζα ή δημόσια αρχή ούτε έχει την εγγύησή τους, δεν συνδέεται κατ' ανάγκη με νομίμως κυκλοφορούν νόμισμα και δεν διαθέτει το νομικό καθεστώς νομίσματος ή χρήματος, όμως γίνεται αποδεκτή από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ως μέσο συναλλαγής, και η οποία μπορεί να μεταφέρεται, να αποθηκεύεται και να διακινείται ηλεκτρονικά,
- ε) «σύστημα πληροφοριών»: σύστημα πληροφοριών κατά την έννοια του άρθρου 2 στοιχείο α) της οδηγίας 2013/40/ΕΕ,
- στ) «ηλεκτρονικά δεδομένα»: ηλεκτρονικά δεδομένα κατά την έννοια του άρθρου 2 στοιχείο β) της οδηγίας 2013/40/ΕΕ,
- ζ) «νομικό πρόσωπο»: οντότητα διαθέτουσα νομική προσωπικότητα σύμφωνα με το ισχύον δίκαιο, εξαιρουμένων των κρατών ή των δημόσιων φορέων κατά την άσκηση κρατικής εξουσίας και των δημόσιων διεθνών οργανισμών.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ

Άρθρο 3

Δόλια χρήση των μέσων πληρωμής πλην των μετρητών

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι, όταν τελούνται εκ προθέσεως, οι ακόλουθες πράξεις τιμωρούνται ως ποινικά αδικήματα:

- α) η δόλια χρήση κλεμμένου ή άλλως παρανόμως ιδιοποιημένου ή αποκτηθέντος μέσου πληρωμής πλην των μετρητών,
- β) η δόλια χρήση πλαστού ή παραποιημένου μέσου πληρωμής πλην των μετρητών.

Άρθρο 4

Αδικήματα που σχετίζονται με τη δόλια χρήση υλικών μέσων πληρωμής πλην των μετρητών

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι, όταν τελούνται εκ προθέσεως, οι ακόλουθες πράξεις τιμωρούνται ως ποινικά αδικήματα:

- α) η κλοπή ή άλλη παράνομη ιδιοποίηση υλικού μέσου πληρωμής πλην των μετρητών,
- β) η δόλια πλαστογράφηση ή παραποίηση υλικού μέσου πληρωμής πλην των μετρητών,
- γ) η κατοχή κλεμμένου ή άλλως παρανόμως ιδιοποιημένου ή πλαστού ή παραποιημένου υλικού μέσου πληρωμής πλην των μετρητών για δόλια χρήση,
- δ) η προμήθεια για ίδια χρήση ή για λογαριασμό άλλου, συμπεριλαμβανομένης της αποδοχής, ιδιοποίησης, αγοράς, μεταβίβασης, εισαγωγής, εξαγωγής, πώλησης, μεταφοράς ή διανομής κλεμμένου, πλαστού ή παραποιημένου υλικού μέσου πληρωμής πλην των μετρητών για δόλια χρήση.

Άρθρο 5

Αδικήματα που σχετίζονται με τη δόλια χρήση άυλων μέσων πληρωμής πλην των μετρητών

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι, όταν τελούνται εκ προθέσεως, οι ακόλουθες πράξεις τιμωρούνται ως ποινικά αδικήματα:

- α) η παράνομη απόκτηση άυλων μέσων πληρωμής πλην των μετρητών, τουλάχιστον εφόσον για την απόκτηση αυτή διεπράχθη ένα από τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 6 της οδηγίας 2013/40/ΕΕ ή υπεξαίρεση ενός άυλου μέσου πληρωμής πλην των μετρητών,
- β) η δόλια πλαστογράφηση ή παραποίηση άυλου μέσου πληρωμής πλην των μετρητών,
- γ) η κατοχή άυλου μέσου πληρωμής πλην των μετρητών που έχει αποκτηθεί παρανόμως, πλαστογραφηθεί ή παραποιηθεί για δόλια χρήση, τουλάχιστον όταν η παράνομη προέλευση είναι γνωστή κατά τη στιγμή της κατοχής του μέσου,
- δ) η προμήθεια για ίδια χρήση ή για λογαριασμό άλλου, συμπεριλαμβανομένης της πώλησης, μεταβίβασης ή διανομής, ή η διάθεση, παρανόμως αποκτηθέντος, πλαστογραφημένου ή παραποιημένου άυλου μέσου πληρωμής πλην των μετρητών για δόλια χρήση.

Άρθρο 6

Απάτη συνδεδεμένη με τα συστήματα πληροφοριών

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι η άμεση ή έμμεση διενέργεια μεταφοράς χρημάτων, νομισματικής αξίας ή εικονικών νομισμάτων και, κατά συνέπεια, η πρόκληση παράνομης απώλειας περιουσίας άλλου προσώπου, με σκοπό την αποκόμιση παράνομου οφέλους για τον δράστη ή για τρίτους, τιμωρείται ως ποινικό αδίκημα, όταν τελείται εκ προθέσεως:

- α) χωρίς δικαίωμα, με την παρεμπόδιση της λειτουργίας συστήματος πληροφοριών ή την παρεμβολή σε αυτήν,
- β) χωρίς δικαίωμα, με την εισαγωγή, αλλοίωση, διαγραφή, μετάδοση ή εξάλειψη ηλεκτρονικών δεδομένων.

Άρθρο 7

Μέσα χρησιμοποιούμενα για την τέλεση αδικημάτων

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι η διαδικασία παραγωγής, προμήθειας για ίδια χρήση ή για λογαριασμό άλλου, συμπεριλαμβανομένης της εισαγωγής, εξαγωγής, πώλησης, μεταφοράς ή διανομής, ή η διάθεση μηχανισμού ή μέσου, ηλεκτρονικών δεδομένων ή άλλων μέσων πρωτίστως σχεδιασμένων ή ειδικά προσαρμοσμένων για τους σκοπούς της τέλεσης οποιουδήποτε από τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 4 στοιχεία α) και β), στο άρθρο 5 στοιχεία α) και β) ή στο άρθρο 6, τουλάχιστον όταν τελείται με πρόθεση να χρησιμοποιηθούν τα μέσα αυτά, τιμωρείται ως ποινικό αδίκημα.

Άρθρο 8

Ηθική αυτουργία, υποβοήθηση και συνέργεια και απόπειρα

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι η ηθική αυτουργία ή η υποβοήθηση και η συνέργεια σε αδίκημα που αναφέρεται στα άρθρα 3 έως 7 τιμωρείται ως ποινικό αδίκημα.
2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι η απόπειρα διάπραξης αδικήματος που αναφέρεται στο άρθρο 3, στο άρθρο 4 στοιχεία α), β) ή δ), στο άρθρο 5 στοιχεία α) ή β) ή στο άρθρο 6 τιμωρείται ως ποινικό αδίκημα. Όσον αφορά το άρθρο 5 στοιχείο δ), τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα μέτρα που είναι αναγκαία ώστε να διασφαλίζεται ότι τουλάχιστον η απόπειρα δόλιας προμήθειας παρανόμως αποκτηθέντος, πλαστογραφημένου ή παραποιημένου άυλου μέσου πληρωμής πλην των μετρητών για ίδια χρήση ή για λογαριασμό άλλου τιμωρείται ως ποινικό αδίκημα.

Άρθρο 9

Ποινές εις βάρος φυσικών προσώπων

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 8 τιμωρούνται με ουσιαστικές, αναλογικές και αποτρεπτικές ποινικές κυρώσεις.
2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 3, στο άρθρο 4 στοιχεία α) και β) και στο άρθρο 5 στοιχεία α) και β) τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης, το ανώτατο όριο της οποίας ανέρχεται τουλάχιστον σε δύο έτη.
3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 4 στοιχεία γ) και δ) και στο άρθρο 5 στοιχεία γ) και δ) τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης το ανώτατο όριο της οποίας ανέρχεται τουλάχιστον σε ένα έτος.
4. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι το αδίκημα που αναφέρεται στο άρθρο 6 τιμωρείται με ποινή φυλάκισης το ανώτατο όριο της οποίας ανέρχεται τουλάχιστον σε τρία έτη.
5. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι το αδίκημα που αναφέρεται στο άρθρο 7 τιμωρείται με ποινή φυλάκισης το ανώτατο όριο της οποίας ανέρχεται τουλάχιστον σε δύο έτη.
6. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 6 τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης, το ανώτατο όριο της οποίας ανέρχεται τουλάχιστον σε πέντε έτη, εφόσον τελούνται στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης κατά την έννοια της απόφασης-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ, ανεξαρτήτως της ποινής που ορίζεται στην εν λόγω απόφαση.

Άρθρο 10

Ευθύνη νομικών προσώπων

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι τα νομικά πρόσωπα είναι δυνατόν να υπέχουν ευθύνη για τα αδικήματα τα αναφερόμενα στα άρθρα 3 έως 8 που έχουν διαπραχθεί προς όφελός τους από οποιοδήποτε πρόσωπο, το οποίο ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου και το οποίο κατέχει ιθύνουσα θέση εντός του νομικού προσώπου, βασιζόμενη σε μια από τις εξής εξουσίες:

- α) εξουσία εκπροσώπησης του νομικού προσώπου,
- β) εξουσία λήψης αποφάσεων για λογαριασμό του νομικού προσώπου,
- γ) εξουσία άσκησης ελέγχου εντός του νομικού προσώπου.

2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι τα νομικά πρόσωπα είναι δυνατόν να υπέχουν ευθύνη όταν η απουσία εποπτείας ή ελέγχου ενός από τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 κατέστησε δυνατή τη διάπραξη, από πρόσωπο που τελεί υπό την εξουσία του, αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 8 προς όφελος του νομικού προσώπου.

3. Η ευθύνη των νομικών προσώπων δυνάμει των παραγράφων 1 και 2 δεν αποκλείει την ποινική δίωξη φυσικών προσώπων που είναι αυτοурγοί ή ηθικοί αυτοурγοί ή συνεργοί στη διάπραξη οποιοσδήποτε εκ των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 8.

Άρθρο 11

Κυρώσεις για τα νομικά πρόσωπα

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι νομικό πρόσωπο που υπέχει ευθύνη σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 ή 2 υπόκειται σε ουσιαστικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται χρηματικές ποινές ποινικής ή μη ποινικής φύσεως και, ενδεχομένως, άλλες κυρώσεις, όπως:

- α) αποκλεισμός από δημόσιες παροχές ή ενισχύσεις,
- β) προσωρινός αποκλεισμός από την πρόσβαση σε δημόσια χρηματοδότηση, συμπεριλαμβανομένων διαγωνισμών, επιχορηγήσεων και συμβάσεων παραχώρησης,
- γ) προσωρινή ή οριστική απαγόρευση της άσκησης εμπορικής δραστηριότητας,
- δ) θέση υπό δικαστική εποπτεία,
- ε) δικαστική εκκαθάριση,
- στ) προσωρινό ή οριστικό κλείσιμο εγκαταστάσεων που χρησιμοποιήθηκαν για την τέλεση του εγκλήματος.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ

Άρθρο 12

Δικαιοδοσία

1. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να θεμελιώσει τη δικαιοδοσία του ως προς τα αδικήματα που προβλέπονται στα άρθρα 3 έως 8, όταν ισχύει ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:

- α) το αδίκημα διαπράττεται, εξολοκλήρου ή εν μέρει, στο έδαφός του,
- β) ο δράστης είναι υπήκοός του.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 στοιχείο α), αδίκημα θεωρείται ότι διαπράχθηκε εν όλω ή εν μέρει στο έδαφος κράτους μέλους, όταν ο δράστης διαπράττει αδίκημα ενώ βρίσκεται στο έδαφος αυτό και ανεξάρτητα από το εάν το αδίκημα διαπράττεται με τη χρήση συστήματος πληροφοριών στο έδαφος αυτό.

3. Το κράτος μέλος ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή όταν αποφασίζει να θεμελιώσει δικαιοδοσία ως προς ένα από τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 8, το οποίο διαπράττεται εκτός του εδάφους του, μεταξύ άλλων όταν:

- α) ο δράστης του αδικήματος έχει τη συνήθη διαμονή του στο έδαφος του,
- β) το αδίκημα διαπράττεται προς όφελος νομικού προσώπου εγκατεστημένου στο έδαφος του,
- γ) το αδίκημα διαπράττεται εις βάρος ενός εκ των υπηκόων του ή προσώπου που έχει τη συνήθη διαμονή του στο έδαφος του.

Άρθρο 13

Αποτελεσματικές έρευνες και συνεργασία

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι τα εργαλεία έρευνας, όπως αυτά που χρησιμοποιούνται για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος ή σε άλλες περιπτώσεις σοβαρών εγκλημάτων, είναι αποτελεσματικά και αναλογικά προς το διαπραχθέν έγκλημα και ότι τίθενται στη διάθεση των προσώπων, μονάδων ή υπηρεσιών που έχουν την ευθύνη για την έρευνα ή δίωξη των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 8.
2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι, όταν το εθνικό δίκαιο υποχρεώνει τα φυσικά και τα νομικά πρόσωπα να διαβιβάζουν πληροφορίες σχετικά με τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 8, οι πληροφορίες αυτές περιέρχονται σε γνώση των αρχών έρευνας ή δίωξης των αδικημάτων αυτών χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 14

Ανταλλαγή πληροφοριών

1. Για τους σκοπούς της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 8, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι διαθέτουν ένα επιχειρησιακό εθνικό σημείο επαφής που λειτουργεί σε εικοσιτετράωρη βάση και τις επτά ημέρες της εβδομάδας. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν επίσης ότι διαθέτουν διαδικασίες ώστε να διεκπεραιώνονται ταχέως οι επείγουσες αιτήσεις συνδρομής και η αρμόδια αρχή να απαντά εντός οκτώ ωρών από την παραλαβή, δηλώνοντας τουλάχιστον εάν θα ικανοποιήσει το αίτημα, καθώς και τη μορφή αυτής της απάντησης και τον εκτιμώμενο χρόνο εντός του οποίου θα αποσταλεί. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να χρησιμοποιήσουν τα υφιστάμενα δίκτυα επιχειρησιακών σημείων επαφής.
2. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή, την Ευρωπόλ και την Eurojust για το σημείο επαφής που έχουν ορίσει και που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Επικαιροποιούν αυτές τις πληροφορίες, όταν κρίνεται αναγκαίο. Η Επιτροπή διαβιβάζει τις πληροφορίες αυτές στα άλλα κράτη μέλη.

Άρθρο 15

Αναφορά του εγκλήματος

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι διατίθενται οι κατάλληλοι δίαυλοι αναφοράς ώστε να διευκολύνεται η αναφορά των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 8 στις αρχές επιβολής του νόμου και άλλες αρμόδιες εθνικές αρχές, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.
2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να ενθαρρύνουν τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα και άλλα νομικά πρόσωπα που λειτουργούν στο έδαφός τους να αναφέρουν χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση τυχόν υπόνοιες για απάτη στις αρχές επιβολής του νόμου και άλλες αρμόδιες αρχές, για τους σκοπούς της ανίχνευσης, πρόληψης, έρευνας ή δίωξης των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 8.

Άρθρο 16

Παροχή συνδρομής και στήριξης στα θύματα

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι στα φυσικά και νομικά πρόσωπα που έχουν υποστεί ζημία ως αποτέλεσμα οποιουδήποτε από τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 8 και τα οποία διαπράττονται με υφαρπαγή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα:
  - α) παρέχονται ειδικές πληροφορίες και συμβουλές σχετικά με τον τρόπο προστασίας τους από τις αρνητικές συνέπειες των αδικημάτων, όπως η δυσφήμιση, και
  - β) παρέχεται κατάλογος ειδικευμένων ιδρυμάτων που ασχολούνται με διάφορες πτυχές του συνδεόμενου με την υποκλοπή ταυτότητας εγκλήματος και της στήριξης θυμάτων.
2. Τα κράτη μέλη προτρέπονται να συγκροτήσουν ενιαία εθνικά επιγραμματικά εργαλεία πληροφόρησης για να διευκολύνουν την πρόσβαση στη συνδρομή και τη στήριξη σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που έχουν υποστεί ζημία ως αποτέλεσμα των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 8 και τα οποία διαπράττονται με υφαρπαγή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι στα νομικά πρόσωπα τα οποία είναι θύματα των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 8 της παρούσας οδηγίας παρέχονται, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση μετά την πρώτη τους επαφή με αρμόδια αρχή, οι ακόλουθες πληροφορίες:

- α) οι διαδικασίες υποβολής καταγγελίας για το αδίκημα και τον ρόλο του θύματος σε αυτές τις διαδικασίες,
- β) το δικαίωμα να λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με την υπόθεση σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο,
- γ) οι διαθέσιμες διαδικασίες υποβολής καταγγελίας εάν η αρμόδια αρχή δεν σέβεται τα δικαιώματα του θύματος στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας,
- δ) τα στοιχεία επαφής για λόγους επικοινωνίας σχετικά με την υπόθεσή τους.

Άρθρο 17

Πρόληψη

Τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν την κατάλληλη δράση, μεταξύ άλλων και μέσω του διαδικτύου, όπως οι εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης και τα ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα, με στόχο τη γενική μείωση της απάτης, τη μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση και τη μείωση του κινδύνου να γίνει κάποιος θύμα απάτης. Κατά περίπτωση, τα κράτη μέλη δρουν σε συνεργασία με συμφεροντούχους.

Άρθρο 18

Παρακολούθηση και στατιστικές

1. Έως την 31η Αυγούστου 2019 η Επιτροπή θεσπίζει λεπτομερές πρόγραμμα για την παρακολούθηση του παραχθέντος έργου, των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων της παρούσας οδηγίας. Το πρόγραμμα παρακολούθησης ορίζει τα μέσα και τα διαστήματα συλλογής των απαραίτητων δεδομένων και λοιπών στοιχείων. Προσδιορίζει τη δράση που θα αναλάβει η Επιτροπή και τα κράτη μέλη ως προς τη συλλογή, την ανταλλαγή και την ανάλυση των δεδομένων και των λοιπών αποδεικτικών στοιχείων.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι υπάρχει σύστημα για την καταγραφή, παραγωγή και παροχή ανώνυμων στατιστικών στοιχείων για την καταμέτρηση των σταδίων υποβολής αναφορών, έρευνας και δικαστικής διαδικασίας που αφορούν τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 8.
3. Τα αναφερόμενα στην παράγραφο 2 στατιστικά στοιχεία καλύπτουν κατ' ελάχιστον τα υφιστάμενα δεδομένα ως προς τον αριθμό των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 8 και τα οποία καταγράφονται από τα κράτη μέλη, καθώς και τον αριθμό των προσώπων τα οποία διώχθηκαν και καταδικάστηκαν για τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 7.
4. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή, σε ετήσια βάση, τα δεδομένα που συλλέγουν δυνάμει των παραγράφων 1, 2 και 3. Η Επιτροπή μεριμνά ώστε να δημοσιεύεται κάθε έτος και να υποβάλλεται στους αρμόδιους ειδικευμένους οργανισμούς και φορείς της Ένωσης συγκεντρωτική επισκόπηση των στατιστικών εκθέσεων.

Άρθρο 19

Αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2001/413/ΔΕΥ

Η απόφαση-πλαίσιο 2001/413/ΔΕΥ αντικαθίσταται όσον αφορά τα κράτη μέλη που δεσμεύονται από την παρούσα οδηγία, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των εν λόγω κρατών μελών ως προς την ημερομηνία μεταφοράς της εν λόγω απόφασης-πλαίσιο στο εθνικό δίκαιο.

Όσον αφορά τα κράτη μέλη που δεσμεύονται από την παρούσα οδηγία, οι παραπομπές στην απόφαση-πλαίσιο 2001/413/ΔΕΥ νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία.

Άρθρο 20

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία έως την 31η Μαΐου 2021. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Τα εν λόγω μέτρα, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, παραπέμπουν στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από ανάλογη παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής αυτής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή το κείμενο των μέτρων εθνικού δικαίου τα οποία θεσπίζουν στον τομέα που διέπει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 21

Αξιολόγηση και υποβολή εκθέσεων

1. Η Επιτροπή υποβάλλει, έως την 31η Μαΐου 2023, έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, στην οποία αξιολογεί τον βαθμό στον οποίο τα κράτη μέλη έχουν λάβει τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή όλα τα αναγκαία στοιχεία για την εκπόνηση της εν λόγω έκθεσης.
2. Η Επιτροπή πραγματοποιεί, έως την 31η Μαΐου 2026, αξιολόγηση του αντικτύπου της παρούσας οδηγίας στην καταπολέμηση της απάτης και της πλαστογραφίας μέσω πληρωμής πλην των μετρητών, καθώς και του αντικτύπου της στα θεμελιώδη δικαιώματα, και υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή τα αναγκαία στοιχεία για την εκπόνηση της εν λόγω έκθεσης.
3. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή υποβάλλει επίσης έκθεση σχετικά με την αναγκαιότητα, τη σκοπιμότητα και την αποτελεσματικότητα της δημιουργίας εθνικών ασφαλών επιγραμμικών συστημάτων, ώστε να μπορούν τα θύματα να αναφέρουν οποιοδήποτε από τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 8, καθώς και της θέσπισης τυποποιημένου ενωσιακού προτύπου αναφοράς για να χρησιμεύσει ως βάση για τα κράτη μέλη.

Άρθρο 22

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Στρασβούργο, 17 Απριλίου 2019.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

A. TAJANI

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

G. CIAMBA